

Mokslas

Vygandas PRANSKŪNAS

Praėjusiais metais abiturientams buvo privalomi 3 brandos egzaminai. Siemet paliktas vienintelis - lietuvių kalbos - privalomas egzaminas. Pernai moksleiviai iš viso turėjo laikyti ne mažiau kaip 5 brandos egzaminus. Siemet - taip pat. Išskyrus privalomą, 4 kitus bus galima pasirinkti. Iš pasirenkamuų moksleivių 2 egzaminus galės rinktis laisvai ir 2 - iš pateikto sąrašo (biologija, chemija, fizika, matematika, istorija, gimtoji bei užsienio kalbos).

Pernai abiturientai pavasarį laikė valstybinius brandos istorijos ir matematikos egzaminus, kurie buvo įskaitomi kaip stojaimeji į aukštąją. Šiais metais, be minėtų egzaminų, prisidėda gamtos mokslų (fizika, chemija, biologija) valstybiniai brandos egzaminai.

Iki šiol buvo du lietuvių kalbos egzaminai: raštu ir žodžiu. Egzaminas raštu visiems buvo be lygio. Siemet šis egzaminas jau bus laikomas A ir B lygiu.

Pasikeitė valstybiniai brandos egzaminų vertinimo sistema. Ji bus šimtabalė. Pernai gavusių dešimtukus per valstybinius egzaminus buvo pakankamai daug ir universitetams iškilo problema, kaip atrinkti tuos dešimtukininkus. Aukštosioms mokykloms, turėdamos per daug stojančių su dešimtukais, išsigalvoja naujus atrankos kriterijus. Kad nereikėtų "išradinti dviračio", pažymys bus de-

mažai problemų. Siemet brandos egzaminų sesija, kurios metu bus laikomi ir mokykliniai, ir valstybiniai egzaminai, prasidės pasibaigus mokslo metams. Pirmasis egzaminas - chemijos - bus gegužės 15 dieną. Tą pačią dieną laikys ir tie, kurie pasirinko valstybinę chemijos egzaminą, ir tie, kurie laikys paprastą mokyklinį. Paskutinis egzaminas bus laikomas birželio 16 dieną. Vėliau vyks pakartotinė sesija tiems, kurie negalėjo egzaminuoti laikyti dėl svarbių priežasčių.

Jei moksleivis neišlaikys valstybinio brandos egzamino, jis turės teisę egzaminą perlaidyti pakartotinės sesijos metu. Tačiau tada gali laikyti tik mokyklinį egzaminą.

Apie naujų egzaminų tvarką keletą žodžių paprašiau tarti Rokiškio Juozo Tūbelio gimnazijos direktorių Antanas MATUKA.

- Švietimo sistemoje naujos idėjos, jeigu jos palankios mokiniam, - džiuginantis dalykas. Aš visada už progresą, - sakė direktorius. - Prisimenu, vienas moksleivis, besidomintis matematika, net pašoko iš džiaugsmo, kad nereikės laikyti šio dalyko egzamino. Dabar mokiniam ir taip per didelių krūviai, kartais dėl to nukenčia net ju svirkata. Be privalomo, tuos keturis valstybinius egzaminus vaikams būtų daug geriau laikyti centre, o ne aukštojoje mokykloje. Tuomet jie iš anksto žinotų rezultatus, neberekėtų drebėti aukštostosios koridoriuose.

Be abejo, labai svarbu, kad egzaminų užduotys nebūtų per daug sudėtingos, tokios, kurių nėra vienam mokyklos programoje. Priešingu atveju mokytojams ir mokiniam reikėtų dirbtai papildoma.

Antanas Matukas – progresyvių naujovių šalininkas.

mai.

Valstybiniai brandos egzaminai pernai vyko dar nesibaigus mokslo metams. Tai moksleiviams ir mokytojams sukėlė ne-

Dėl šimtabalės vertinimo sistemos nieko konkrečiai negaliu pasakyti, nes į žinių vertinimo sistemą kol kas nesigilinau. Manau, kad mokykloje gal užtektų ir dešimtabalės sistemos. Bet, matyt, ir šimtabalė turi savo pliusus.

Autoriaus nuotrauka

Kelyje į aukštąją mokyklą

Gailė TIJŪŠIENĖ

Rokiškio kolegija iki šiol - aukštėsnoji mokykla. Apie mokyklą, jos perspektyvas kalbėjausi su direktoriumi Zigmui Mackevičiumi, šiai mokymo įstaigai vadovaujančiu nuo 1990 metų. Jam teko kultūros mokyklą perorganizuoti į kolegiją, atsisakyti kai kurių specialybų, pavyzdžiui, bibliotekininkų, režisierų, ir įkurti naujas.

Kolegijoje galima rinktis anglų ir vokiečių kalbos pedagogikos bei muzikos mokytojų specialybės. Ši savo ruožtu skirstoma į 3 specializacijas: muzikos mokytojų, muzikos mokytojų - bažnyčios vargonininkų, muzikos mokytojų - etnokultūros renginių vadovų.

Jau dvejų metai čia dirbantis vokiečių dėstytojas savo iniciatyva organizuoja 10 dienų keliones į Vokietiją. Studentai apgyvendinami šeimose. Tokiu būdu kalbos žinias tobulinti galėjo dviejų kursų studentai. Išvyks-

tantius paremė "Rokiškio sūris", "Sauliaus vaistinė". Kolegija dėkinga Vokietijos ambasadai, ypač ponui Hartmutui Bliosui. Jo pastangų dėka mokykla gavo lėšų įsigytis vadovėlius, metodinę medžiagą.

Nei Kanados, nei JAV, nei Didžiosios Britanijos užsienio šalių ambasados nesiémė padėti ieškoti anglų kalbos pedagogų. Ne visuomet jų pavyksta rasti ir per Taikos fondą.

Kolegijoje užsienio kalbos moksleiviai mokosi 4 metus. Anglu ir vokiečių kalbos specialisto diplomas suteikia teisę dirbtai vidurinių mokyklų pagrindinėse klasėse. Apmaudu, kad neatsižvelgiama, ar į Universitetą stoka baigę vidurinę mokyklą, ar kolegiją. Tai tarsi kolegijos diplomino nuvertinimas. Dabar su Vilniaus pedagoginiu universitetu sudaryta sutartis dėl programų ir jų akreditavimo. Šiuo metu kai kurie kolegijoje dėstomi dalykai užskaitomi. Kas jostas į VPU, studijų laikas bakalauro laipsniui gauti sutrumpės dvejais metais.

Kolegijos ateitis priklausys nuo Seime priimto Aukštojo mokslo įstatymo. Pagal dabartinį projektą aukštėsnoji išsilavinimo grandis turėtų išnykti. Bakalauro, magistro laipsni teiks universitetai, o profesinį aukštajį išsilavinimą - kolegijos ir aukštėsniuosios mokyklos.

Panašaus profilio mokyklų Lie-

Kolegijos direktorius Zigmantas Mackevičius.

tuvuje yra daugiau - Kėdainių, Klaipėdos, Marijampolės. Pastarojoje ruošiami pradinės klasės mokytojai su užsienio kalbos specializacija.

Pagal Aukštojo mokslo įstatymo projektą bus palikta po vienine universitetinę mokyklą kiekvienoje apskrityje. Tuomet gal Rokiškio kolegija taptų Panevėžio aukštostosios mokyklos filialu Rokiškyje. Aukštąją mokyklą sudarytų Panevėžio aukštėsnoji technikos, Panevėžio aukštėsnoji medicinos mokyklos, Panevėžio konservatorija ir Rokiškio kolegija. Aukštotoji mokykla būtų bendra visai Panevėžio apskričiai. Ar ji liktų ministerijos priklausomybėje, ar valdoma apskrities - dar nežinia.

Anot Zigmuno Mackevičiaus, aukštostosios mokyklos daugiašakumas - pažangus dalykas. Parengtos programos, specialybės standartai. Daugiašakė kolegija galėtų taupyti lėšas, būti lankstesnė. Tiesa, jei finansuotų apskri-

tis, sumažėtų būsimųjų studenčių galimybė pasirinkti aukštąją mokyklą. Šiuo metu kolegija finansuojama iš valstybės biudžeto.

Pagrindinės problemas šiuo etu - resursai, pastatai. Buves muzikos mokyklos pastatas "Saulutė" grąžintas savininkui. Tikimasi gauti rajkopsajungai priklausiusi pastata. Materialinė bazė - svarbu, tačiau svarbiausia - dėstytojų kvalifikacija, studijų kokybė. Geros absolventų žinios turi tapti mokyklos vizitine kortele.

- Manau, kad absolventams perspektyvų yra, - sakė direktorius. - Daug padaryta šios mokyklos mokymo proceso tobulinimo srityje, daug dar reikia padaryti. Dabar mes dar tik kelyje į išsvajotą tikslą.

Autorės nuotraukos

Vargonauti moko dėstytoja Audronė Smalskiene.

Pro atviro langą

Nida PRANSKŪNAITĖ
Rokiškio kolegijos studentė

Ruduo, žiema, tamsūs vakařai, depresija, nedarbas, alkis, nesantaika, neįstikimybė, liga, girtavimas... Dar dešimtys žinomų ir nežinomų priežasčių žmogų pastumėja pirmą laiko pasitraukti iš gyvenimo. Čia Lietuva - Marijos, kryžių ir, deja, savižudžių kraštatas.

Jau ne vieną vakarą sedžiu prie stalo, skaitau įvairius leidinius ir bandau sukoncentruoti mintis retorikos darbui pasirinkta tema. Kodėl tokia skaudžia? Man rūpi problema. Aš nenoriu kalbėti apie drugelius ir aiškintis, kodėl jie plasnoja nuo gelytės ant gelytės. Arba apie ką nors panasaus. Aš noriu sužinoti ir kitiem pasakyti, kiek ir kodėl tokio gražaus krašto žmonių nebenori matyti tų drugelių ir pasirenka mirti. Gal būčiau pasirinkusi kitą problemišką temą, bet mano šalis pagal savižudžių skaičių pirmuaja Europoje, o visuomenė tyderio pozicijas dalijasi su Šri Lanka. Todėl maža kalbėti. Reikia saukti visa gerke.

Statistika nėra tiksliai

Lietuvoje kasmet nusižudo apie 1700 žmonių, dešimt kartų daugiau mėgina nusižudyti. Tai daugiau negu žūsta autoavarijose. Kiekviena savižudybė labai stipriai emociškai paveikia dažniausiai šešis su nusižudžiusi susijusius asmenis.

Savižudybių skaičius - šalies dvinetis sveikatos rodiklis. Šia prasme Lietuva atrodo prastai. Savižudybių gausa visada gar-

sejusią Vengriją pralenkėme prieš keletą metų. Kitas bauginantis faktas - tikrasis savižudybių skaičius kur kas didesnis, nes daugybė atvejų nuslepiama. Taip elgiamasi šeimai bijant visuomenės pasmerkimo, vengiant procedū-

tiški, todėl ir išgelbstima jų daugiau. Kaip ir tokį atvejų nuslepiama. Daugiau į aną pasaulį išeina vaikai. Kadaisė beveik negirdėtos senų žmonių savižudybės taip pat nustojo būti retomis.

Moterų savižudybių skaičiumi

visame pasaulyje, savižudybių vos ne dvigubai daugiau negu miestuose. Kaime žmonės skurdžiai gyvena, girtauja. Beje, alkoholio įtaka savižudybių gausai nenuginčiama. M. Gorbačiovas, draudės alkoholio vartojimui, gerokai sumažino savižudybių skaičių. Psichologinių savanoriško pasitrukimo iš gyvenimo priežasčių ieškantys psichiatrai ižvelgia tokius motyvus: kaime žmonės uždaresni, rečiau linkę ieškoti pagalbos. Gerai jausdama-

**Daug kas
taip daro...**

Savižudybių prevencija Lietuvoje būtina. Tikėtis, kad po truputį gerėjant gyvenimui (kada išaušta diena?) savaimė išnyks ir savižudybių plitimo problema, nėra jokio pagrindo. Kadangi dažnos savižudybės rodo visuomenės egzistencinę krizę, savižudybių prevencijai pirmiausia yra svarbi bendravisiuomenės atmosfera. Reikia keisti požiūrį į žmogų, kartu ir kiekvieno žmogaus požiūrį į save ir kitus. Turi didėti žmonių saugumo jausmas. Partneriškesni ir demokratiškesni santykiai turėtų sieti tėvus ir vokus, sutuoktinius.

Kai visuomenėje savižudybių gausėja, o jokių prevencijos priemonių nesiūmama, formuoja "savižudiška kultūra" - vis daugiau žmonių susiduria su artimujų, bendradarbių savižudybėmis, į tai žiūrima pakankai arba abejingai, viešumoje vis dažniau susitaikoma su mintimi, kad savižudybė nėra kažkas ypatinga, galimas ir toks problemų sprendimo būdas, daug kas taip daro.

**Vakar,
šiandien, rytoj...**

Savižudybės problema didėja, skausminga ir praktiškai paveikia kone kiekvieną Lietuvos žmogų. Paskaičiuokime, aritmetika paprasta. Kasdien nusižudo 5, bando tai padaryti - 45. Taigi vakar žudési 50 žmonių. Kiekviene savižudybė labai stipriai paveikia bent 6 artimus žmones. Vadinas, psichinius randas paliktas 300 asmenų. Iš viso vakar mirė arba buvo sužaloti 350 žmonių. Šiandien - tiek pat. Rytoj irgi bus tas pats.

Liksime abejingi ir tyliai lyg drugeliai plazdensime?

Tylus drugelių plazdenimas

Šiemet rajone nusižudė 26 žmonės. 24 iš jų pasikorė. Savanoriškai iš gyvenimo pasitraukė viena mergaitė ir viena moteris. Jauniausia savižudė gimusi 1973 m., vyriausias - 1921 m. Savižudžių amžiaus vidurkis - 48-53 metai.

rū, susijusi su policija, tardymu ir t.t. Nesusimastėt, ar kiekviena savižudybė oficialiuose dokumentuose užfiksuojama kaip tokia, ar kai kurios mirtys, iš pirmo žvilgsnio nulemtos kitų priežasčių, nėra savižudybės? Daug tiksliau nusižydymai užfiksuojami vadinamaisiais "grubiais" metodais (pasikariant, nušokant nuo aukštumų, nusišaunant), negu "švelniais" (nusinuodijant). Ypač sunku nustatyti savižudybę, kai nuodijamas alkoholio ir vaistų mišiniu. Lietuvoje tie atvejai, kai žmugus randamas garaže mirę nuo apsinuodijimo išmetamosiomis dujomis, apdegės, apsinuodijęs smalkėmis, dažniausiai prisikiriami nelaimingiemis atsitikimams. Bet neretai tai būna savižudybės?

pirmauja Akmenės ir Joniškio rajonai, Birštono bei Palangos miestai. Daugiausiai vyrų nusižudo Panevėžio, Alytaus, Klaipėdos ir Pakruojo rajonuose. Savižudžių amžius įvairuoja, tačiau aukščiausia kreivė tarp 19 ir 39 metų - darbingosios visuomenės dalies. Dabar vyrauja nauja "mada" - žudyti su vaikais. Kaišiadorių rajone šiemet po traukiniu puolė 24 metų Antanas Kuodis, glėbyje laikydamas 3 metų dukrelię. Trisdešimtmetis Vladimiras Stučia rastas pasikorės viename Vilniaus garažu. Vyriškis nepagailėjo ir penkiamečio sūnaus - jis rastas pasmaugtas garažo duobėje. Ir kokia tokio išėjimo iš gyvenimo priežastis? Ta, kad šiandien tau kažkas nepasiekė?

Kai lieki nereikalingas...

Ir vis dėlto kokios priežastys lemia savižudybę? Tikėtis vienareikšmiško atsakymo per daug paprasta. Priežastys gali būti įvairios - tiek socialinės, tiek psichologinės. Socialinių priežasčių šalininkai siūlo žvilgtelėti į statistiką: Lietuvos kaime, priešingai nei

sis ne vienas nesižudys. Kai kas sako, kad viskas slypi psychologijoje. Žmogus kažką atsineša iš tolimos vaikystės. Pavyzdžiu, jis, vaiką, tėvai nuvertino, jo nepripažino. Suaugusiam menkas konfliktas gali pasirodyti smulkmens, vaikui - katastrofa. Praeina kelios dešimtys metų, suaugęs vyras atleidžiamas iš darbo. Tai tarsi dar kartą patvirtina vaikystėje pasamonėje užfiksuotą sprendimą - jis niekam ne reikalingas. Ir ši išvada stumteli savižudybę. Gali būti ir priešingai: tėvai lepino savo vaiką, viską už jį darė. Susidūrė su gyvenimo sunkumais, nesugebėdamas jū įveikti, jis renkasi savižudybę. Jos priežstys glūdi ne išorėje, o žmogaus viduje. Kartais tai gali būti psichikos liga. Bet nusižudo ir visiškai sveiki žmonės. Aišku, didesnė jų dalis būna apimti depresijos.

Atgavus nepriklausomybę, pasikeitus ekonominėms sąlygomis, savižudybių smarkiai pagausėjo. Žmonės buvo įpratę gyventi kolektyvinėje visuomenėje, tikėtis, kad kažkas jais pasirūpins, suras darbą. Daugeliui kovoti pačiam už save pasidarė per daug sudėtinga.

Ar virvė ant kaklo – išeitis?

To paklausėme dviejų rokiškėnių

Roma ŠAKALIENĖ

Policijos komisariato inspektorė:

- Tokia išeitis – ne išeitis. Galima ir būtina rasti kitokią. Jeigu taip atsitiko, vadinas, prieš tai šalia nebuvu kito žmogaus. Kentinantis nusižudyti dažniausiai apie tai prasitaria artimiesiems, draugams. Šie turėtų atitinkamai reaguoti, o ne panašias šnekas praleisti pro ausis. Žmogus, nesulaukiantis paguodos, gero žodžio, pasijunta vienišas. Tarp kitko, vienatvė būna skirtinga. Žiūrėk, absolūciai vienišas žmogus daug metų gyvena kokiai nors atokioje sodyboje, ir nieko. Jis susitaikę su vienatvė, dėl to nejaučia jokio diskomforto. Apie

Roma Šakalienė.

pirmalaikį išėjimą iš gyvenimo jis negalvoja. Tuo tarpu staiga pasi-

jutės vienišas, ieško virvės. Iki tol buvęs tarp draugų, pažystamų, artimujų, jis negali susitaikyti su lyg ir atstumtojo vaidmeniu.

Skaudžiausia, kai su gyvenimu atsišveikina jauni. Taip pasielgti juos dažniausiai paskatina netinkamas tėvų elgesys.

Sako, kad tik tvirti, ryžtingi žmonės gali užsincerti kilpą ant kaklo. Bet juk tvirti galėtu įveikti vieną sunkumus, laimingais padaityti aplinkinius.

Kodėl jie pasirenka ne geriausią variantą, jų nepaklausiai.

Zinaida KURPIENĖ
rajono Savivaldybės Socialinės paramos ir darbo tarnybos vedėja pavaduotoja:

- Tai jokiu būdu ne išeitis, ta-

Zinaida Kurpienė.

čiau dėl vis blogėjančios ekonominės padėties žmonės praranda bet kokią viltį gyventi šiandien, svajoti apie ateitį. Galbūt dauguma dabar tapo materialistais, tačiau pinigai vaidina labai reikšmingą vaidmenį. Joks psichologas

turbūt nepadės né vienam, kuris nebeturi ko valgyti. Kokia šventa dvasia, sakykim, gyvent trečios grupės invalidui, gaunančiam vos per 100 litų?

Dar vienas dalykas – labai pablogėję žmonių tarpusavio santykiai. Dėl menkniekio vienės kitam pasiryžę iškabinti akis. Mes su kolegėm apie tai ne kartą diskutavom. Kaip tuos santykius pagerinti, recepto lyg ir neradom.

Mane pačią, susidūrus su visiškai blogai gyvenančiais žmonėmis, apima depresija.

Tačiau prieš tuos klientus aš tokia pasirodyti negaliu. Savo būjaurią savijautą stengiuosi persinešti į namus ir kaip nors jos atsikratyti.

Kas bebūtų, reikia išlikti optimistais. Gyvename vieną kartą.

Visiems Zodiako ženklams

Lapkričio 27 d., šeštadienis

Dieną praleiskite namuose, nes kelionėse gali išstikti traumas. Būtina prisiminti tradicijas. Neįpratykite smulkmeniško niurgzumo, pasipūtimo.

Lapkričio 28 d., sekmadienis

Neieškokite vienatvės, kuo daugiau bendraukite su giminaičiais ir draugais, gerkite žolelių arbatas.

Lapkričio 29 d., pirmadienis

Aktyvi veikla ir aštūs posūkiai, ypač stuburui, nepartini. Patenkinkite savo aistrai informacijai papildyti, naujoms žinioms. Domėkitės verslu, menu.

Lapkričio 30 d., antradienis

Apgavysčių ir provokacijų diena. Nesileiskite išmušami iš vėžių.

Gruodžio 1 d., trečadienis

Milžiniškos jėgos diena. Ją reikia išnaudoti rimtu reikalui pradžiai, sveikatos sustiprinimui. Venkite minios.

Algimantos horoskopas

Gruodžio 2 d., ketvirtadienis

Klausykite viðinio balso, intuicijos. Viską reikia daryti raimai ir apgalvotai.

Gruodžio 3 d., penktadienis

Bendraukite tik su tais, kurie Jums malonūs. Daug nekalbėkite, daugiau klausykites, saugokites vagysčių.

Kiekvienam Zodiako ženklui nuo lapkričio 29 d. iki gruodžio 6 d.)

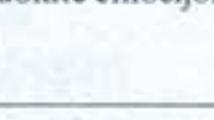
Avinas

Avinams šis laikotarpis bus šviesesnis, išskyrus tuos Avinus, kurie per savo gerumą bus pakliuvę į niekšingai nusiteiku sių priešininkų pinkles. Sékmė lydés tik tuos, kurie atkakliai sieks savo tikslą, nors bus labai sunku nugalėti pavyduolių žabangas.

Tauras

Neapleis darbinė nuotaika, bet persistengti nereikia, nes būtina atkreipti dėmesį į sveikatą, ką jau senokai esate pamiršę. Galimas dvasinis smūgis, todėl nepasi duokite emocijoms.

Mergelė

Dvyniai

Tai labai kaprizingi ženklai, bet jūsų kaprizai žeidžia aplinkinius. Gerai apgalvokite savo elgesį, nes šis metas Jums – daugelio draugų praradimo metas. Išgirsite apie pažastamo žmogaus mirtį. Saugokites avarijos, nesėskite už vairo stipriai susi nervinę. Saugokites vagysčių, būkite atsargūs su nepažastamais žmonėmis.

Vėžys

Vėžai bus patenkinti savimi ir savo veiklos rezultatais, tik nepakliūkite į pinkles. Liūdniausia bus tiems, kurie mėgsta sveitimus pinigus. Gali tekti turėti reikalų su teismais. Bus daug netikėtumų ir konfliktinių situacijų.

Liūtas

Regis, viskas buvo taip, kaip norėjote, bet tai tik iluzija. Tikrovės gilumoje brėsta konfliktas, ir patiemis išdidžiausiemis Liūtams gali tekti likti tik apipeliotais kačiukais. Ruoškites kelionei į užsienį – ji čia pat, tik reikia panorėti!

Šaulys

Ko nesiimt Šauliai šiuo laikotarpiu, viskas bus tik į gera. Diplomatiškumas padės išsisukti iš sudėtingiausių situacijų.

nenumatyti kelionių, bet jas reiki labai gerai apgalvoti, kad vengtumėte nesėkmės. Konkurentai elgsis nekorektiškai, bet geriausia nedalyvauti konfliktoje situacijoje su jais. Saugokites mažų ir didelių traumų!

Svarstyklės

Svarbiausias jvykis – permanentos namuose. Naujas butas, naujas šeimos narys, nauja mašina. Nedideli pinigai, bet jie labai pradžiugins. Daug kur pasitarnaus asmeninis žavesys ir sugebėjimas prisitaikyti prie sąlygų. Trumpas laikotarpis, bet labai šaunus. Laukite netikėtų svečių ir dovanų.

Skorpionas

Sunkios kelionės, siekimas finansinių sėkmės užgoš viską aplinkui, todėl galimos konfliktinės situacijos su artimaisių žmonėmis, net su bendradariais. Būsite iržlūs, net patys to nepastebėdami, bet tai labai pui kai pastebės kiti ir tuo pasinaudos.

Žuvys

Jos niekaip negalės atsakyti noro keršty. Tos, kuriuos savoje turi vampyriškos prigimties genų, tiesiog negalės atsisakyti konfliktinių situacijų, nes jose gauna reikiamas energijos papildytavo energijai. Tai žuvis labai džiugina.

•

"ROKIŠKIO PRAGIEDRULIAI" SVEIKINA

Dangirą Davainienę, 11.19 pagimdžiusią sūnų;
Rimantę Einorienę, 11.22 pagimdžiusią sūnų;
Jolantą Deveikię, 11.22 pagimdžiusią dukrą;
Svetlaną Bulovienę, 11.22 pagimdžiusią sūnų;
Gitą Paurienę, 11.23 pagimdžiusią sūnų;
Daigą Baškę, 11.23 pagimdžiusią sūnų;
Audronę Vaiciūnienę, 11.24 pagimdžiusią dukrą.

anekdotas

- Ką jūs man rodote? Šitas bilietas išduotas dešimtmeciu berniukui, o jūs į tokį visai nepanašus!

- Būtent! Gal dabar galų gale suprasite, kiek aš turėjau laukti jūsų autobuso.

- Daktare, kuo aš sergu?
- Vėžiu.
- O jūs anksčiau sakėte, kad tai akmenys?
- O jis ten, už akmenų.

I autobusą įlipa bilietų kontrolierė. Vienas pagyvenusio amžiaus vyras rodo jai nuolatinį ménnesio bilietą. Kontrolierė pažiūrejo į jį ir sako:

Kryžiažodis

Sudarė
Vaida PRANSKŪNAITĖ

Galo su galu...	...iš visų jegų...	Lauko pakraštys		Zairo sostinė
	Europos Sajunga		"Šaknys" vns.	
Indas pele-nams	Tikejimai	Is ko geriaime	Matavimo vienetas	Regos organai
Kokybės nustaty-mas		Upės pakraštys		Mažas takas
Gyvūnas			Nata	Atrinki-mas
			Vadeiva	Nariuo-takojis
				Naminis gyvūnas
	24 val.	Rakina	"Mokėti" III a.	
		Paros laikas	Nardo	
Margari-nas	Jungtu-kas			Mote-riškasis vardas
				Blo-gas...
				Fanta-stinės kūrinys
Vardo diena	1000 kg	Svečių kambarys	Kar-vės...	

“Rokiškio pragiedruliai”

2000 - iesiems

Antradieniais, ketvirtadieniais, šeštadieniais - tai, kas reikalina
ga ir įdomu rajono miesto ir kaimo žmogui.

Svarbiausią įvykių, gyvenimo būdo, nusikaltimų aprašymai.

Žvilgsnis “Pro atvirą langą”. Jūsų laiškai, nuomonės.

Televizijos programos visai savaitei.

Galbūt tik jums reikalingas skelbimas ir informacija.

Visa tai ir visa kita - tik už 7 Lt per mėnesį.

Nepamirškite užsiprenumeruoti!

PRO MEMORIA

ROKIŠKIO Miestas

Stasys Alfredas Vaira
(1942 09 11 – 1999 11 24)

Algimantas Žemaitis
(1933 09 28 – 1999 11 21)

ROKIŠKIO

KAIMIŠKOJI SENIŪNIIJA

Bronislovas Vytautas Laužadis
(1930 04 02 – 1999 11 22)

Stefana Užkurėlienė
(1911 11 16 – 1999 11 21)

Jonas Andrius Bružas
(1932 07 15 – 1999 11 21)

Emilia Dilbienė
(1914 02 18 – 1999 11 19)

PANDĖLIO SENIŪNIIJA

Bronislava Šmigelskiene
(1909 09 03 – 1999 11 22)

OBELIU SENIŪNIIJA

Vladimiras Prokopovas
(1940 07 26 – 1999 11 20)

JŪŽINTŲ SENIŪNIIJA

Kazys Tumelionis
(1951 03 03 – 1999 11 22)

JUODUPĖS SENIŪNIIJA

Jadvyga Meliūnienė
(1910 05 19 – 1999 11 25)

*Nuoširdžiai užjaučiame
artimuosius*

Kokybiškai spausdiname:

- vizitines kortelles;
- įvairius blankus, etiketes;
- reklaminis lankstinukus;
- plakatus bei brošiūras;
- kvietimus.

Taip pat:

- užrašome atvirutes;
- spalvotai kopijuojame.

Nepriklausomybės a. 22

Tel. 51354

Laisvės g. 19 – Kauno g. 28 “kampus”
(prie Smuškevičiaus aikštės),
vėl superkama stiklo tara.

Superkami ir stiklainiai bei įvairūs nestandardiniai buteliai.
Už didelius kiekius - kaina didesnė.

Darbo laikas: 9-14 val.

Tel. 52526 darbo, 68258 namų.

“Rokiškio pragiedrulių”

redakcijai
skubiai reikalingi
kompiuterininkai ir korespondentai.

Tel. 51354.

2000 - uosius

rokiškėnai sutiks

Nepriklausomybės aikštėje

Atkelta iš 1 psl.

Už Naujujų naktį Nepriklausomybės aikštėje buvo ir meras Almantas Blažys.

“Idėjom tiek lėšų ir triūso ne vien tam, kad aikštė turėtume lyg vien kaip puošmeną. Jei aikštėje nevyks jokių renginių, mes paprasčiausiai ją pamiršime. Svarbu, kad šventę būtų tinkamai organizuota ir išreklamuota. Bus padaryti ir išplatinti spalvotų reklaminių plakatai Rokiškyje ir kai kuriuose miesteliuose. I šventę žadėjo atvažiuoti Kalėdų Senelis, tik tiksliai nežinau, ar karieta, ar rogėmis. Bus fejerverkai, šokiai. Tariamas dėl muzikantų. Manau, kad prekybininkai galetų vašinti karštu vynu, alumi, šašlykais”, – kalbėjo A. Blažys.

Po diskusijų buvo nuspresta, kad renginys vis tik vyks Nepriklausomybės aikštėje gruodžio 31 dieną. Ateję apie 23.30 val., spėsime susitikti su draugais, pažstamais, pakelti taurę šampano, pakštelti vienas kitam į žandą, palydėti senuosius ir kartu sutiki Naujosius.

Miesto seniūnas taip pat norėtų, kad daugelis žmonių prieš šventę Nepriklausomybės aikštėje sutiktų pasėdėti Krašto muziejaus meneje. Su-sirinkę apie 21.30 val., galetų malonai pabendrauti, išgerti po taurelę. Pagal norinčių dalyvauti pageidavimus būtų pastatyti staleliai keturiems arba aštuoniems asmenims. Prekybos centro “Vikonda” kavinės šeimininkai Birutei Černiauskienei buvo pasiūlyta pasirūpinti maistu ir gėrimais. Jos paskaičiavimu, keturiems žmonėms pasisėdėjimas menėje su šaltais užkančiais ir gėrimais (kadangi šiltu patiekalu menėje paruošti praktiškai neįmanoma) kainuotų apie 280 litų.

Norintys naujajį amžių sutiki Krašto muziejaus menėje, turėtų iki gruodžio 31 dienos skambinti į miesto seniūniją telefonu 33571. Čia Jums bus pateikta smulkesnė informacija.

Nuotraukos per 1 val.

Kodak
F PRODUKCJA

*Fotoateljė Nepriklausomybės a. 13
(buves buitinis).*

Ar jau įsigijote kalendorių?

UAB “Rokiškio pragiedruliai”

išleido 2000 – už metų kalendorių.

Spalvotame leidinyje – pažintinė publikacija lietuvių ir anglų kalbomis “Rokiškio kraštas”, švenčių datos, vardadieniai, rajono įmonių, įstaigų, organizacijų reklama.

*Kalendorius – puiki dovana šv. Kalėdų ir
Naujųjų metų proga. Jis nekainuoja nė 5 litų.*

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22

4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

e-mail: pragiedruliai@post.omnitel.net

Leidejas UAB
“Rokiškio pragiedruliai”

Indeksas 424.

2 spaudos lankai

REDAKTORIUS

Vygandas Pranskūnas

REDAKTORIAUS PAV.

Rasa Čižauskienė

Laikraštis leidžiamas
antradieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais.

KOREKTORĖ

Gailė Tylūšienė

BUHALTERĖ

Antanina Šapranauskienė

LEIDYBOS CENTRAS

Jolita Kaškevičienė,

Igoris Skripka

**Rankraščiai
negrąžinami**
**Redakcija už reklamos
ir skelbimų turinių
neatsako.**
**Skelbimai ir prenumerata
redakcijoje priunamami
darbo dienomis.**

Rokiškiai

Rokiškio VB
Bibliografijos, informacijos
ir kraštotoyros skyrius

Kas gražu, atsileips, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklėtum.

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rajono laikraštis

1999 m. lapkričio 27 d. šeštadienis. Nr. 123. (203) Kaina 0,80 Lt.

ŠIANDIEN SKAITYKITE:

Garsaus trenerio, Švietimo tarnybos vadovo laiškas:
"Aš - ne kupranugaris"

Puslapyje "Mokslas" - nauja egzaminų organizavimo tvarka

Tylus drugelių plazdenimas

Apie savižudžius - puslapyje "Pro atvirą langą"

**Kalėdinė eglutė
remtinų šeimų
vaikams**

Miesto seniūnija socialiai remtinų šeimų vaikams, našlaičiams, nelankantiems darželių mažyliams surengs kalėdinę – naujametinę eglutę su Kalėdu Seneliu. Šiu šeimų téveliai ar globéjai iki 1999 12 10 kviečiami registruoti saaikučius seniūnijoje pas socialinės amos inspektore.

Kadangi šie metai - Pagyvenusių žmonių metai, o seniūnijos galimybés ribotos, artéjant šventėms, norétiame didesnio démesio mieste gyvenantiems seniemis vienišiemis, labai mažas pajamas gaunantiems, žmonėms.

Bütume dékingi rajono verslininkams, kurie galéti paremti savo gaminama ar prekiaujama produkcija.

Gerbiami verslininkai, jeigu Jūs turite galimybę padéti, o gal turite kitokių pasiūlymų, prašome skambinti į miesto seniūniją tel. 51735, arba seniūnui tel. 51948.

Antanas Garuolis
Rokiškio miesto seniūnas

**2000 -uosius
rokiškénai sutiks**

Nepriklausomybés aikštėje

Vito Žitkaus nuotrauka

Jolita KAŠKEVIČIENĖ

"Pagundos" kavinėje rajono ir miesto valdžios atstovai bei verslininkai tarési, kaip rokiškénai galéti palydëti senuosius 1999–uosius ir sutiki 2000–uosius metus.

Nors, kaip saké miesto seniūnas Antanas Garuolis, buvo išdalinta apie 70 kvietimų, į "Pagundos" kavinę dël vienokių ar kitokių priežasčių tesusirinko apie 30 žmonių. Gaila, tačiau susitikime dël svarbių priežasčių negaléjo dalyvauti nei Kultūros tarnybos vadovas Petras Blaževičius, nei Teatro rūmų direktorius Jonas Korenka.

Pirmiausia A.Garuolis padékojo susirinkusiems rajono verslininkams ir kitiems už pagalbą rengiant Rokiškio 500 metų jubiliejui. Miesto seniūnas norétu, kad 2000-ųjų metų sutikimas būtų išskirtinis ir reikšmingas. "Kad šventėje dalyvautų ne tik mūsų rajono gyventojai, bet atvyktų giminiaciai ir iš kitų miestų. Kad visiems būtų geriau", - kalbėjo

A.Garuolis. Jis siūlė Naujuosius sutikti Nepriklausomybés aikštėje, o ne, kaip kiekvienais metais, – prie Teatro rūmų. Žinoma, saké jis, bus ir eglé, ir fejerverkai, ir teatralizuotas vaidinimas, gal net prekybininkai, ko, tarp kitko, labiausiai pageidavo daugelis čia susirinkusiuju. Išsakės savo pasiūlymą, seniūnas noréjo, kad susirinkusieji diskutuotų ir nuspręstu, kaip šventę padaryti kuo įdomesnį ir išpūdingesnę.

Diskusijos nebuvò karštos. Daugelis tik pritariamai linkčiojo arba tyledami krai-pé galvas. Bene karščiausiai diskutavo "Sauliaus vaistinės" savininkas Saulius Jasulevičius. Jis siūlė, kad Naujieji būtų sutikti tradiciškai Teatro rūmų aikštėje, motyvuodamas tuo, kad ten vis tik gyvena daugiausia Rokiškio gyventojų. Jis abejojo, ar mikrorajono gyventojai nepatingés ateiti į centrą. Tam prieštaravo Krašto muziejaus direktorė Nijole Šniokienė. Ji mano, kad 2000–ieji - neeiliniai Naujieji metai, todél turi būti sutikti išpūdingoje istorinéje aikštėje. "Kodél mums nepabandyti? Jei nepavyks, kitaip metais sugrįžtume į tradicinę sutikimo vietą", - saké N.Šniokienė.

Nukelta į 8 psl.

LAPKRITIS

P	1	8	15	22	29
A	2	9	16	23	30
T	3	10	17	24	
K	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
Š	6	13	20	27	
S	7	14	21	28	

Lapkričio 27 d., šeštadienis

Saulé tekéjo 8.11 val.,
leisis 16.02 val.

Dienos ilgumas 7.51 val.

Pilnatis

Šaulys

11.27 Girvydė, Maksimas, Skomantas, Virgilijus

11.28 Rimgaudas, Rufas, Steponas, Vakarė

11.29 Butvydė, Daujotas, Saturninas

Orai

Šiandien kai kur nedideli krituliai, nakti galima lijundra. Temperatūra nakti nuo 2 laipsnių šilumos iki 3 laipsnių šalčio, dieną nuo 1 laipsnio šalčio iki 4 laipsnių šilumos. Rytoj daugiausiai be kritulių. Temperatūra nakti nuo 2 laipsnių šalčio iki 3 laipsnių šilumos, dieną 0-5 laipsnių šilumos.

Adventas -susikaupimo metas

Žmonės nuo seno Kalėdų laukia visą gruodžio mėnesį. Tas laukimas pagal katalikų liturginį kalendorių – keturios paskutinės savaitės prieš Kalėdas- vadinanamas Adventu (lot. Adventas – atėjimas).

Seniau per Adventą trankių darbų nedirbdavo, negražių žodžių nekalbédavo, didelių linksmybių nekeldavo, labai gražiai ir ramiai elgdavosi. Advento vakarais labai anksti ima temti. Žmonės žibindavo balansas ir priebandoje vakarodavo. Moterys per Adventą verpdavo. Kad būtų smagiau, susirinkdavo daugiau moterų.

Šeimininkė, pas kurią moterys sueidavo, vakarojančias pavaišindavo tai blynais, tai kugeliai su kanapėm.

Kad neprailgtų tamsūs Advento vakarai, jaunimas mīslės mindavo, pasakas sekdavo, žaidimus žaisdavo. Advento dainų išskirdavo šūksnis "Leliumoj..." Užėis žiema, leliumoj, gili žiema, leliumoj..."